

چین به انتخابات آمریکا چگونه می‌نگرد؟

واکنش حزب کمونیست چین (CPC) به انتخابات بسیار غیرقابل پیش‌بینی آمریکا در ماه نوامبر چگونه خواهد بود؟ یکن متقاعد شده است که تمایل به مهار چین و محدود کردن اعمال نفوذ مشروع جهانی آن یکی از معدود نقاط توافق بین دموکرات‌ها و جمهوری خواهان است. رهبران چینی معتقدند که تنها اختلاف دموکرات‌ها و جمهوری خواهان درباره این است که از کدام سلاح‌های اقتصادی و سیاسی برای محدود کردن چین استفاده کنند و چگونه و چه زمانی آن‌ها را به کار گیرند.

دیدگاه چینی‌ها در این خصوص برای واکنشگتن نباید چندان غافلگیرکننده باشد. سیاست‌های دولت بایدن، از جمله اعمال تعرفه‌ها و محدودیت‌های صادراتی جدید علیه چین و تقویت اتحاد‌های ضد چینی، به وضوح نشان می‌دهد که آمریکا رویکردی خصمانه‌تر در برابر یکن اتخاذ کرده است. با این حال، این بدان معنا نیست که چین دو حزب حاکم در آمریکا را یکسان ارزیابی می‌کند.

شواهد نشان می‌دهد که چین در حال آماده‌سازی برای مواجهه با چالش‌های احتمالی در صورت پیروزی مجدد دونالد ترامپ است. با توجه به محبوبیت نسبی ترامپ در میان جمهوری خواهان و احتمال پیروزی وی در انتخابات آتی، رهبران چین بر این باورند که آماده‌سازی برای رویارویی با سیاست‌های سخت‌گیرانه ترامپ اولویت بیشتری نسبت به سناریوی پیروزی یک نامزد دموکرات مانند کامالا هریس دارد.

یکن همچنان به ثبات در روابط با ایالات متحده و نظام بین‌الملل علاقه‌مند است. اقتصاد چین که پس از اعمال سیاست‌های سخت‌گیرانه مقابله با کووید-۱۹ با چالش‌هایی مواجه شده، به تدریج در حال بهبود است. با این حال، مقامات چینی معتقدند که محدود شدن حضورشان در بازارهای آمریکا، که در صورت پیروزی ترامپ محتمل تر است، می‌تواند آن‌ها را مجبور به تمرکز بیشتر بر تقویت بازار داخلی و یافتن بازارهای جدید کند. به عبارت دیگر، اگر چه چین تمایلی به تشدید تنش‌های تجاری ندارد، اما برای مقابله با هرگونه تحریم و محدودیتی آماده است.

مقامات حزب کمونیست چین در تلاش هستند تا بفهمند آیا ترامپ قصد دارد تهدید اخیر خود مبنی بر اعمال تعرفه‌های ۶۰ درصدی بر تمامی کالاهای صادراتی چینی را به عنوان بخشی از استراتژی گسترده‌تر جدانشدن اقتصادی عملی کند یا فقط در تلاش است تا امتیازات بیشتری در زمینه تجارت و سرمایه‌گذاری از چین بگیرد.

رهبران چین ممکن است تنها سعی کنند درد ناشی از حملات ترامپ را تحمل کنند، به این امید که ضعف اقتصادی خود آمریکا و عدم تمایل چین به جنگ، ترامپ را متقاعد کند که هدف دیگری را انتخاب کند. از طرف دیگر، آن‌ها می‌توانند به متحدان مختلف آمریکا که همچنان به روابط اقتصادی خوب با چین وابسته هستند، متوسل شوند. در ازای ارائه دسترسی بیشتر به بازارهای خود به این کشورها، رهبران چین از آن‌ها خواهند خواست تا به کاخ سفید ترامپ فشار بیاورند تا رویکردی کمتر تقابلی اتخاذ کند. تحمل فشارهای اقتصادی فزاینده در شرایط رکود اقتصادی، خطر ناراضی‌های عمومی و معطوف شدن خشم مردم چین به سوی رهبری حزب کمونیست را افزایش می‌دهد. این امر می‌تواند موجب اتخاذ سیاست‌های امنیتی تهاجمی‌تر توسط چین در پاسخ به فشارهای آمریکا شود، به‌ویژه اگر رهبری چین به این نتیجه برسد که تعامل محدود با آمریکا نتایج مطلوبی در پی نداشته است. در چنین سناریویی، آمریکا ممکن است با کاهش اهرم‌های فشار برای متقاعد کردن چین به عقب‌نشینی از مواضعش در قبال تایوان مواجه شود.

اگر چه چین می‌تواند با اتخاذ رویکردی سازشکارانه‌تر و سرمایه‌گذاری در اقتصاد آمریکا، اهرم‌های نفوذ خود را بر سیاست‌های آمریکا افزایش دهد، اما نگرانی از سوءاستفاده آمریکا از این اقدامات و عدم اطمینان از پایداری توافقات احتمالی، مانع از اتخاذ چنین رویکردی می‌شود. علاوه بر این، نزدیکی بیش از حد به مواضع آمریکا در مسائل بین‌المللی ممکن است به نفع چین نباشد.

با توجه به این عوامل، سال ۲۰۲۵ احتمالاً شاهد افزایش تنش‌ها بین دو کشور خواهد بود. هر دو طرف در این دوره به ارزیابی نقاط قوت و ضعف یکدیگر خواهند پرداخت. با این حال، امید آن می‌رود که شرایط اقتصادی نامساعد، هر دو کشور را به سمت عمل‌گرایی و کاهش تنش‌ها سوق دهد تا از آسیب‌های بیشتر به مهم‌ترین رابطه دوجانبه جهان جلوگیری شود.

محمدحسین لطفاله‌یی
خبزنکار گروه بین‌الملل

کامالا هریس با حضور جو بایدن در کاخ سفید به‌عنوان یکی از باتجربه‌ترین رؤسای جمهور آمریکا فرصت‌زادی برای نقش آفرینی در عرصه سیاست خارجی نداشته اما هریس در شرایطی با به عرصه انتخابات می‌گذارد که ۴ سال حضور در سنای ۴ سال حضور در بال غربی کاخ سفید می‌تواند تصویری از سیاست خارجی احتمالی دولت او را آشکار سازد.

به‌طور سنتی به کسانی که در آمریکا برای نخستین بار یا به عرصه انتخابات مجلس نمایندگان، سنا یا ریاست جمهوری می‌گذارند گفته می‌شود که تا می‌توانند از موضع‌گیری‌های صریح و اظهارنظر در زمینه سیاست خارجی پرهیز کنند چرا که این مسئله به رغم چالش‌برانگیزی و به تصویر کشیدن تفاوت‌های قابل توجهی که کاندیداها می‌توانند داشته باشند، یک اولویت برای رأی‌دهندگان آمریکایی به حساب نمی‌آید. هریس نیز در اولین سفر انتخاباتی خود به‌عنوان کاندیدای ریاست جمهوری (۲۳ جولای - ویسکانسین) اشاره‌ای به سیاست خارجی نداشت. با این وجود مجموعه‌ای از عوامل می‌توانند تفاوت‌هایی را میان این انتخابات و انتخابات‌های گذشته رقم بزنند. هریس با نسل جوانی مواجه است که در مقایسه با نسل‌های قبلی نگاه نسبتاً متفاوتی به موضوعات روز دنیا دارد و حاضر است هفته‌ها در دانشگاه و خیابان به اعتراض علیه عملکرد و اقدامات رئیس جمهور آمریکا و یکی از نزدیک‌ترین متحدان منطبقه‌ای ایالات متحده بپردازد. نظرسنجی‌ها نشان می‌دهد این نسل جدید نسبت به نسل گذشته اهمیت بیشتری برای موضوعاتی نظیر تغییرات اقلیمی و حقوق بشر قائل است و در مقابل دلبستگی کمتری به اسرائیل دارد.

خود هریس نیز شخصیت نسبتاً متفاوتی با بایدن دارد. بایدن از جمله سیاستمدارانی است که تعهد احساسی عمیقی به ائتلاف ناتو و حمایت از اسرائیل دارد اما هریس به‌عنوان یک مهاجر با فاصله سنی زیاد نسبت به بایدن این گونه نیست و در صورتی که منافعی از جمله جلب رضایت رأی‌دهندگان یا منافع منطقه‌ای آمریکا ایجاب کند، این احتمال وجود دارد که در برخی موارد سیاست‌های متفاوتی را اتخاذ کند.

در بسیاری از موضوعات کلیدی سیاست خارجی آمریکا هریس احتمالاً دنبال‌کننده مسیر دولت بایدن باشد. دولت هریس به‌حمایت از اوکراین برای مقابله با تجاوز نظامی روسیه ادامه خواهد داد، ابتکارهای منطقه‌ای نظیر کواد را که برای مهار چین و تقویت حضور و نقش آفرینی آمریکا در منطقه اقیانوسیه و اقیانوس آرام طراحی شده تقویت خواهد کرد و همچنان یکی از حامیان اصلی اسرائیل در منطقه خاورمیانه خواهد بود.

در ادامه به بررسی کارنامه هریس در عرصه سیاست خارجی و نگاه او به برخی از موضوعات کلیدی در سیاست خارجی آمریکا خواهیم پرداخت:

▼ سناتور می‌تجربه با تصمیمات درست

کامالا هریس در شرایطی در انتخابات سنا پیروز و به عنوان سناتور کالیفرنیا انتخاب شد که تا پیش از آن به‌عنوان یک حقوقدان و دادستان فعالیت می‌کرد و تجربه‌ای در زمینه دفاعی و سیاست خارجی نداشت. با این حال، براساس روایت همکارانش و همچنین آرا و نظرانی که در آن زمان ابراز کرد او به عنوان عضوی از کمیته اطلاعات و امنیت کشور در سنا توانست خود را فردی با قدرت قضاوت بالا نشان دهد که مشاورانی کارکشته دارد.

او در دوره سناتوری رأی به تأیید جیم متیس به عنوان اولین وزیر دفاع دولت ترامپ داد و استثنای آن او از قانون فدرال را که انتصابش را به عنوان وزیر دفاع منع می‌کرد، تأیید کرد. هریس علیه حضور مایک پمپئو و جینا هاسپل در سازمان اطلاعات مرکزی آمریکا (CIA) رأی داد. او با انتخاب مایک تیلرسون و بعدتر مایک پمپئو به عنوان وزیر خارجه مخالفت کرد و به حضور مارک اسپر در وزارت دفاع نیز رأی مخالف داد.

او در این دوره سفرهای خارجی زیادی به عنوان سناتور داشت و به‌ویژه در سال‌های ۲۰۱۷ و ۲۰۱۸ توانست سفرهایی را به افغانستان، عراق، اردن و اسرائیل داشته‌باشد.

▼ معاون اولی متکی به مشاوران

تجربه کم کامالا هریس در زمینه سیاست خارجی باعث شد زمانی که او به عنوان معاون رئیس جمهور آمریکا انتخاب شد، برای تصمیم‌گیری و اقدام در این زمینه تا حد زیادی متکی به مشاورانش باشد.

جیم تاون سند، مقام ارشد وزارت دفاع آمریکا و ناتو در باره هریس می‌نویسد: «او واقعاً پس زمینه و تجربه ارزنده‌ای در زمینه سیاست خارجی نداشت و به همین دلیل زمانی که باید اظهار نظر می‌کرد یا مأموریتی به او واگذار می‌شد به‌طور کامل به مشاورانش متکی بود. فکر می‌کنم در صورت پیروزی در انتخابات، در دوره ریاست جمهوری هم او همین رویکرد را ادامه دهد و مشاورانش نقش مهمی در تصمیم‌گیری‌ها ایفا کنند.»

اما مشاوران هریس که نقش آن‌ها تا این اندازه می‌تواند مفید باشد چه کسانی هستند؟ در حال حاضر، مشاور امنیت ملی معاون رئیس جمهور آمریکا فیلیپ گوردون است. او که در دولت‌های باراک اوباما و بیل کلینتون نیز حضور داشته پیش از انتصاب به عنوان مشاور امنیت ملی هریس، معاون مشاور قبلی او یعنی نانسی مک‌الدانی بود.

تغییر

بررسی مواضع و رویکردهای کامالا هریس در سیاست

تیم و الزبه عنوان نامزد معاون

کامالا هریس، معاون رئیس جمهور آمریکا که پس از کنارگیری بایدن از روز کرد، روز گذشته تیم والز، فرماندار مینه‌سوتا را به عنوان نامزد معاونت است. او که فارغ‌التحصیل کالج چادرون استیت در نبراسکا است، پی‌اده‌ساز به‌عنوان معلم مشغول به کار شد. ورود والز به عرصه سیاست به سال ۲۰۱۹ توانست خود را به عنوان یک دموکرات میانه‌رو معرفی کند. او در فرماندار ایالت مینه‌سوتا انتخاب شد و سپس در سال ۲۰۲۲ موفق شد نامزد معاونت ریاست جمهوری حزب دموکرات به‌عنوان یک سیاستمدار دموکرات‌های میانه‌رو محسوب می‌شود. هادی هایتکمپ، سناتور سابق باتجربه‌های زیسته مشابه بسیاری از مردم مناطق روستایی آمریکا، به عنوان فرماندار مینه‌سوتا، با اتخاذ سیاست‌های مترقی در حوزه‌های م قابل توجهی را در این ایالت رقم زده است. او با تصویب قوانینی نظیر دانشگاه‌های دولتی، قانونی‌سازی حق سقط جنین و ممنوعیت در مانده تضمین حقوق شهروندی و بهبود کیفیت زندگی ساکنان ایالت برد محافظه‌کاران نسبت به این دستاوردها، والز بر اهمیت تأمین نیازهای افراد فردی تأکید کرده است. علاوه بر این، والز با امضای قانونی مبنی بر اعراض زندانبان سابق، گامی مهم در راستای احیای حقوق شهروندی این افراد در سال ۲۰۲۰، نقش محوری در مدیریت بحران همه‌گیری کووید-۱۹ مرگ جورج فلوید ایفا کرده است. اگرچه برخی از منتقدان، واکنش اولیه کندارزیابی کرده‌اند، اما به‌طور کلی عملکرد والز در این بحران‌ها مورد تأیید والز البته در دوره حضور در مجلس نمایندگان از حامیان حق آزادی در به حساب می‌آید اما در دوره فرمانداری با قانون‌گذاری در این زمینه حق به بررسی سوابق افراد موافقت کرد.

بایدن از رقابت‌های انتخاباتی در یک سخنرانی انتخاباتی به نفع او گفت که «ترامپ حامی پوتین است» و تصریح کرد: «این حمایت مربوط به دیروز و امروز نیست. ترامپ تهدید می‌کند که ناتو را ترک خواهد کرد و پوتین را تشویق می‌کند که به متحدان ما حمله کند.»

▼ خاورمیانه

در موضوع اسرائیل و فلسطین، کامالا هریس خود را از حامیان راهکار دوکشوری معرفی می‌کند. او در دوره سناتوری از مجموعه توافقات‌های آبراهام که عادی‌سازی روابط برخی کشورهای خاورمیانه و آفریقا با اسرائیل را در پی داشت حمایت کرد. در دوره معاونت ریاست جمهوری اما به نوشته روزنامه نیویورک تایمز هریس از جمله کسانی بود که اعتقاد داشت بایدن باید رویکرد سختگیرانه‌تری را علیه بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر رژیم اسرائیل اتخاذ کند و در گفت‌وگوهای خصوصی این مسئله را مطرح کرده بود که دولت آمریکا باید سیاست‌های خود را در قبال او تغییر دهد. او یکی از اولین‌ها در میان مقام‌های ارشد آمریکایی بود که در ماه مارس خواستار آتش‌بس در جنگ غزه شد. او همچنین ضمن انتقاد از مدیریت ورود کمک‌های بشردوستانه به غزه، جنگ غزه را «یک فاجعه بشری» برای غیرنظامیان بی‌گناه توصیف کرد.

طارق حبش، یکی از مشاوران جو بایدن که در پی ناراضی‌هایی از سیاست‌های دولت آمریکا استعفاداد درباره هریس می‌نویسد: «به طور محتاطانه‌ای درباره او خوش‌بینم و فکر می‌کنم ممکن است

گوردون متخصص امور اروپاست اما تجربیات زیادی در حوزه خاورمیانه دارد.

معاون مشاور امنیت ملی هریس، ربکا لیسنر است. او پیش از این در شورای امنیت ملی و در زمینه طراحی استراتژی‌های امنیت ملی دولت بایدن فعالیت می‌کرد.

درست برخلاف دونالد ترامپ، کاندیدای ریاست جمهوری حزب جمهوری خواه و جی‌دی‌ونس، نامزد معاونت او، مشاوران امنیت ملی هریس به عنوان چهره‌هایی سنت‌گرا و بین‌الملل‌گرا شناخته می‌شوند. نشریه پولیتیکو در تحلیلی پیرامون این موضوع نوشته است: «نگاه آن‌ها و سیاست‌های مدنظر آن‌ها شبیه به نگاه‌ها و سیاست‌هایی است که در دوره ریاست جمهوری بیل کلینتون و باراک اوباما بازتاب یافت و مشاوران هریس را می‌توان حامیان نظم بین‌المللی قانون‌محور پس‌سجنگ جهانی دوم دانست.»

▼ جنگ روسیه و اوکراین

همانند جو بایدن، انتظار می‌رود هریس نیز یکی از طرفداران سیاست حمایت از اوکراین برای مقابله با تجاوز نظامی روسیه باشد و در دولت او حمایت‌های مالی و نظامی از کی‌یف برای بازبس‌گیری مناطق اشغالی یا جلوگیری از پیشروی بیشتر نظامیان روس در خاک اوکراین ادامه یابد. در ماه ژوئن، هریس به عنوان نماینده آمریکا در نشست «صلح برای اوکراین» حضور یافت و براساس گزارش روزنامه واکنشگتن پست طی این نشست ۶ دیدار با ولودیمیر زلنسکی، رئیس جمهور اوکراین داشت. اوطلی سفرهای گوناگون خود به اروپا همواره به مقام‌های اروپایی اطمینان داده که کاخ سفید به حمایت از اوکراین ادامه خواهد داد.

معاون رئیس جمهور آمریکا در مصاحبه‌ای با بی‌سی‌نیز که چند ماه قبل منتشر شد درباره این موضوع گفت: «اوکراین می‌تواند در صورت ادامه جنگ بر روی تداوم حمایت‌ها از جانب واکنشگتن حساب کند.» او همچنین تأکید کرد: «اوکراین به حمایت‌ها نیاز دارد و ما باید این حمایت را در اختیار آن‌ها قرار دهیم.» کامالا هریس در کنفرانس امنیت مونیخ هم این تعهد را تکرار کرده و گفته بود دولت بایدن «تا هر زمانی که جنگ طول بکشد، به حمایت از اوکراین متعهد است.

هریس در زمان مرگ الکسی ناوالنی، از مخالفان شناخته‌شده ولادیمیر پوتین، رئیس جمهور روسیه انتقادات تندی را علیه پوتین مطرح کرد. او پیش از آن نیز اقدامات مقام‌های ارشد کرملین در اوکراین را «جنایت علیه بشریت» توصیف کرده بود: «به تمام کسانی که این جنایت‌ها را انجام دادند یا به نحوی در آن دست داشتند می‌گویم که شما ناوان اعمال‌تان را پس خواهید داد.»

اخیراً نیز هریس انتقاداتی را نسبت به مواضع ترامپ که از احتمال خروج آمریکا از ناتو سخن گفته بود، مطرح کرد و کوشید تا تصویر دقیقی از فاصله زیاد بین مواضع خود و ترامپ در موضوع همکاری با اروپا و جنگ اوکراین ارائه دهد. او پیش از کنارگیری